

dr hab. Ewa Guzowska, prof. AM
Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu
Dziedzina sztuki muzyczne
Dyscyplina instrumentalistyka

Poznań, 12.09.2018

Akademia Muzyczna w Krakowie
Dziekan Wydziału Instrumentalnego
wpłynęło dnia 2018-09-18 10:01
nr zał.
mgr Małgorzata Krowicka

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym Pani **dr Anety Dumanowskiej**
w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie instrumentalistyka

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Krakowie; pismo Dziekana Wydziału Instrumentalnego dra hab. Mariusza Sielskiego z dnia 20.06.2018 roku informujące o wyznaczeniu przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych mojej osoby do oceny osiągnięć artystycznych i sporządzenia recenzji w postępowaniu habilitacyjnym Pani dr Anety Dumanowskiej (pismo nr BCK-VII-L-6906/18).

Do zlecenia dołączona została przez Habilitanta dokumentacja zawierająca:

- Wniosek do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów sekcja VII o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego
- Kopię dyplomu uzyskania stopnia doktora sztuk muzycznych
- Autoreferat w języku polskim i angielskim
- Płyte CD pt; „*Szostakowicz-Britten*” wskazaną jako artystyczne osiągnięcie Habilitantki
- Wykaz i dokumentację dorobku w formie papierowej i elektronicznej

Dane Habilitantki

Pani dr Aneta Dumanowska

Wykształcenie:

- Tytuł magistra sztuki, Akademia Muzyczna w Krakowie, specjalność gra na skrzypcach 1996 r.;
- Tytuł magistra sztuki, Akademia Muzyczna w Krakowie, specjalność gra na altówce 1999 r.;
- Stopień doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka, specjalność altówka, na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej „Oblicza sonaty altówkowej początku XX wieku na przykładzie Sonat Juliusa Roentgena z uwzględnieniem interpretacji i zagadnień wykonawczych w kontekście cech charakterystycznych stylu kompozytora i oryginalności jego języka muzycznego”, Akademia Muzyczna w Krakowie, 2013 r.;

Ej

1

Zatrudnienie zawodowe:

1997 - 2016 – Orkiestra Sinfonietta Cracovia;
2001 - 2004 – asystent - Akademia Muzyczna w Krakowie;
2004 - asystent - Akademia Muzyczna w Krakowie;

Najważniejsze nagrody:

- Nagroda Supersonic Pizzicato za rejestrację III Kwartetu smyczkowego K. Pendereckiego
- „Fryderyk”- płyta z muzyką Pawła Mykietyna na baryton, klawesyn i kwartet do tekstu Marcina Świetlickiego
- Status Złotej Płyty- udział kwartetu Dafo (Aneta Dumanowska – altówka) ; Łukaszewski i Bembinow- Kolędy i pastorałki

Ocena autoreferatu

W autoreferacie Pani dr Anety Dumanowskiej można wyodrębnić trzy główne części. Pierwsza z nich zawiera istotne informacje dotyczące zamiłowania do altówki, współpracy z orkiestrami i artystami oraz rozwoju na polu muzyki kameralnej. W kolejnej części przybliżyła najistotniejsze wątki aktywności artystycznej i pedagogicznej. Dalsza część wskazuje i opisuje osiągnięcia artystyczne wynikające z art. 16 ust.2 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (DZ.U.Nr 65, poz 595 ze zm.)

Szczególne osiągnięcia artystyczne wskazane przez Panią dr Anetę Dumanowską stanowi płyta CD zatytułowana „**Szostakowicz- Britten**” będąca owocem współpracy z pianistką dr Iwoną Popławską-Zimowską, zawierająca następujące kompozycje: Dymitr Szostakowicz Sonata na altówkę i fortepian op.147 oraz Benjamin Britten Lachrymae op.48. Nagrania dokonano w czerwcu 2017 roku w Akademii Muzycznej w Krakowie. Reżyser nagrania, montaż i mastering Kamil Madoń, przygotowanie fortepianu Janusz Paszke. Tekst Paweł Szczepanik, tłumaczenie Dorota Wąsik, opracowanie graficzne Anna Fidzińska, zdjęcia Jacek Dumanowski.

Habilitantka już w pierwszych słowach pisze, iż altówka to jej dziedzictwo. Zanim jednak rozpoczęła rozwijać zamiłowanie do altówki, ukończyła studia w klasie skrzypiec prof. M.Szlezera. Jak dalej czytamy, jeszcze podczas studiów praca z prof. M. Szlezerem oraz prof. J. Pisarskim przyniosły wymierne korzyści w postaci współpracy z orkiestrami. Pani dr A. Dumanowska z orkiestr wyniosła bogactwo doświadczeń muzycznych, koncertowych i estradowych. Poznała szeroki repertuar orkiestrowy i miała możliwość występowania z wieloma wybitnymi artystami. Równocześnie z działalnością orkiestrową Habilitantka prowadzi bardzo aktywną działalność na polu muzyki kameralnej. Od 2004 roku współpracuje z kwartetem smyczkowym Dafo. Kwartet posiada bogaty dorobek płytowy oraz prezentuje utwory wybitnych kompozytorów polskich. W autoreferacie Pani dr A. Dumanowska zaznacza także ważną dla niej współpracę z kwartetem fortepianowym współtworzonym z Kają Danczowską.

Ważnym etapem artystycznym Habilitantki jest działalność w zakresie gry solowej. Na moje uznanie zasługuje wykonanie koncertu B. Bartoka z towarzyszeniem Radiowej Orkiestry Symfonicznej w Krakowie, VI koncertu Brandenburskiego J. S. Bacha, Symfonii Koncertującej

eg

2

Es-dur W. A. Mozarta, koncertu altówkowego M. Stachowskiego, koncertu altówkowego K. Pendereckiego, Eugeniusza Popławskiego-prawykonanie polskie czy III Symfonia Koncertująca A. Tansmana.

Dydaktyka to dla Pani dr A. Dumanowskiej istotny obszar aktywności. Pragnie swoją postawą i doświadczeniem wykształcić dojrzałego, wykorzystującego swoje możliwości muzyka, który z pełną odpowiedzialnością podejmie się zadań przed nim postawionych.

Habilitantka zdecydowała się przedstawić jako dzieło artystyczne dwie kompozycje: Sonatę na altówkę i fortepian op.147 D. Szostakowicza oraz Lachrymae op.48 w wersji na altówkę i fortepian B. Brittena. Zdaniem Habilitantki dzieła te posiadają wiele cech wspólnych. Oba utwory powstałe w zupełnie odmiennych światach kulturowych i warunkach historycznych, łączy warstwa wyrazowa i szeroka skala emocjonalności.

Ocena dzieła artystycznego

Pani dr Aneta Dumanowska we wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego wskazuje jako swoje osiągnięcie artystyczne płytę CD „*Szostakowicz- Britten*” na której znalazły się następujące kompozycje:

- 1.Dymitr Szostakowicz - Sonata na altówkę i fortepian op.147
- 2.Benjamin Britten - Lachrymae op.48

Współwykonawcą prezentowanych utworów jest pianistka Pani dr Iwona Popławska-Zimowska. Nagrania dokonano w czerwcu 2017 roku w Akademii Muzycznej w Krakowie. Przechodząc do merytorycznej oceny samej treści nagrania chciałabym podkreślić dobrą współpracę obu Artystek, szczególnie rozumiejących brittenowski idiom w sposób jednorodny. Przemysłana długa fraza, różnicowanie artykulacji, ciekawe operowanie barwą oraz rozkładanie napięć zasługują na uznanie. Obie Artystki utwór wykonują z dużym zrozumieniem oraz zaangażowaniem. Nagranie uważam za bardzo interesujące oraz inspirujące.

Wiadomym jest, iż nagrywanie muzyki klasycznej, instrumentów akustycznych, wymaga znalezienia naturalnego pogłosu, osiągniętego przez dopasowanie właściwego wnętrza, które nadaje nagraniu głębię oraz możliwość wykreowania wrażenia trójwymiarowości poprzez odległość i sposób ustawienia mikrofonów. Sonata D. Szostakowicza należy do wyjątkowych dzieł, które przeplata ogromna i skrajna ilość emocji przepełniona głębią i dojrzałością kunsztu kompozytora. Nie ukrywam, iż właśnie tymże skrajnościom dynamicznym i barwowym w moim odczuciu Solistka poświęciła mniej uwagi. Może wynikać to z montażu, który w moim zdaniem jest niezadowolający. Czas jest bardzo ważnym elementem muzyki. Każda z części nagranej na płycie powinna na końcu wybrzmieć, odetchnąć. Tymczasem realizator nie pozwala słuchaczowi rozsmakować się w pięknym dźwięku altówki, co daje wrażenie skracania ważnej, potrzebnej, a nawet koniecznej ciszy między częściami.

Habilitantka już w pierwszych dźwiękach przykuwa uwagę słuchacza wprowadzając w nastrój enigmatycznymi pizzicatami. Altówka rozbrzmiewa w sposób dźwięczny i stopniowo przechodzi do dynamiki forte. Nie mam wątpliwości, iż Pani dr Aneta Dumanowska dysponuje bardzo dobrą techniką gry na instrumencie - co słyhać w szybkich przebiegach gamowych, różnorodną i szlachetną wibracją oraz dobrą techniką prawej ręki- łamanie akordów. Wszystkie te zalety wpisują się w obraz Artystki jako osoby bardzo kompetentnej. Nie sposób jednak przeoczyć faktu,

iż słyszalne są w kilku miejscach wyraźne niedociągnięcia intonacyjne (szczególnie cz. I), a czasem tekstowe (cz. III).

Nie wszystkie założenia interpretacyjne w Sonacie D. Szostakowicza są przekonujące, jednak tak wyjątkowa muzyka, pozostawia wykonawcy duży obszar interpretacyjny, umożliwiając zrozumienie i wykonanie tego dzieła w sposób subiektywny i osobisty.

Ocena dorobku artystycznego

Dorobek artystyczny Pani dr Anety Dumanowskiej obejmuje osiągnięcia skrzypcowe oraz altówkowe. Habilitantka współpracowała z Filharmonią Krakowską, Capellą Cracoviensis oraz Sinfoniettą Cracovią. To właśnie w Orkiestrze Sinfonietta Cracovia znalazła swoje miejsce na prawie 20 lat. Z tej orkiestry wyniosła bogactwo doświadczeń muzycznych i występowała z wieloma wybitnymi artystami: Lorin Maazel, Valery Gergiev, Kaja Danczowska, Krzysztof Penderecki, Antoni Witt, Jerzy Maksymiuk, Tabea Zimmermann, Maxim Vengerov, Grigorij Żylin, Pieter Wispelwey czy Konstanty Andrzej Kulka.

Jako muzyk Sinfonietty Cracovi brała udział w renomowanych festiwalach: Schleswig-Holstein Musik Festival, Białe Noce w Sankt Petersburgu, Festival International de Colmar, Murten Classics w Szwajcarii, Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena, Sacrum Profanum.

W 2016 roku po blisko 20 latach pracy Habilitantka podjęła decyzję o odejściu z Sinfonietty Cracovii do Capelli Cracoviensis. Z wymienionymi orkiestrami artystka koncertowała w renomowanych salach na terenie Europy.

Równocześnie z działalnością orkiestrową Pani dr Aneta Dumanowska prowadzi bardzo aktywną działalność na polu muzyki kameralnej. Od roku 2004 współpracuje z kwartetem smyczkowym Dafo, a od 2006 roku jest w stałym jego składzie. Dorobek płytowy kwartetu z udziałem Habilitantki to 9 płyt CD. Album z muzyką K. Pendereckiego, zawierający wszystkie dzieła kameralne kompozytora z pierwszą światową rejestracją III Kwartetu smyczkowego, wyróżniony został przez luksemburskie wydawnictwo muzyczne Pizzicato nagrodą Supersonic Pizzicato i zaliczony do unikatowych płyt z muzyką kameralną. Wraz z zespołem artystka uczestniczyła w wielu ważnych wydarzeniach muzycznych: Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień, Festiwal Muzyki Polskiej w Krakowie, Muzyka na szczytach w Zakopanem, Kwartet Śląski i jego goście. Ponadto Kwartet Dafo koncertował w wielu prestiżowych salach na terenie Europy wykonując muzykę klezmerską z elementami jazzu.

Na słowa uznania zasługuje również fakt posiadania w swoim dorobku kilku koncertów z towarzyszeniem orkiestry - koncertu B. Bartoka z towarzyszeniem Radiowej Orkiestry Symfonicznej w Krakowie, VI koncertu Brandenburskiego J. S. Bacha, Symfonii Koncertującej Es-dur W. A. Mozarta, koncertu altówkowego M. Stachowskiego, koncertu altówkowego K. Pendereckiego, Eugeniusza Popławskiego-prawykonanie polskie czy III Symfonia Koncertująca A. Tansmana.

Analizując powyższe dokonania na polu aktywności artystycznej nie sposób nie wspomnieć i podkreślić roli wybitnych pedagogów, z którymi zetknęła się Pani dr Aneta Dumanowska. Bez wątplenia takimi osobami, mającymi szczególny wpływ na rozwój osobowości i wrażliwości, byli

mistrzowie w osobach : Teresa Głębówna, Mariola Cieniawa, Sławomir Cierpik, Janusz Pisarski, Jacek Dumanowski, Piotr Tarcholik, Dorota Imiełowska, Zdzisław Łapiński, Teresa Kamińska, Jan Kalinowski, Marek Szlezer, Piotr Lato, Magdalena Szczepanowska, Roman Reiner, Piotr Hausenplas, Barbara Halska.

Ocena osiągnięć naukowych

Pani dr Aneta Dumanowska posiada osiągnięcia na polu działalności naukowej, do których można zaliczyć następujące wydarzenia:

- udział w 41 Międzynarodowym Kongresie Altowiolowym w Krakowie, 2014
- udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej w Krakowie :Altówka przez style i epoki, 2017
- udział w Międzynarodowych Kursach Interpretacji Muzycznej w Nowym Sączu, 2005-2012

Ocena osiągnięć dydaktycznych

Do działalności dydaktycznej Pani dr Anety Dumanowskiej zaliczam

- III Przegląd Altowiolowy im. T. Goneta w Krakowie- Barbara Papierz II miejsce

Ponadto absolwenci Habilitantki pracują w orkiestrach, zespołach kameralnych i szkołach muzycznych na terenie kraju i za granicą.

Konkluzja

Osiągnięcia dr Anety Dumanowskiej świadczą o bardzo zaangażowanej postawie Artystki ze szczególnym uwzględnieniem imponującej aktywności na polu muzyki kameralnej. Habilitantka wnosi pozytywny wkład w dziedzinę sztuki muzycznej propagując i rozsławiając muzykę kompozytorów polskich, która niewątpliwie zasługuje na uznanie.

Na podstawie analizy dorobku artystycznego, dydaktycznego oraz zapoznaniu się z dziełem artystycznym w postaci płyty CD „*Szostakowicz- Britten*” stwierdzam, że osiągnięcia Pani dr Anety Dumanowskiej spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (*Dz. U. Z 2003 r., nr 65, poz. 595 z późn. Zmianami*).

Osiągnięcia Pan dr Anety Dumanowskiej przyjmuję.

12.09.2018 roku
Ewa Juronska